

Pohyb obyvatelstva ve Středočeském kraji v roce 2015

Středočeský kraj je nejlidnatějším krajem České republiky. Během roku 2015 se podle předběžných výsledků počet obyvatel v kraji zvýšil o 11 577 osob na celkových 1 326 876 obyvatel. Kladných hodnot dosáhl jak přirozený přírůstek (1 553 osob), tak i přírůstek stěhováním (10 024 osob); ve srovnání s rokem 2014 byly však nižší. Přírůstek obyvatel zajišťovali nadále především přistěhovalí z ostatních krajů republiky (8 126 osob), přírůstek stěhováním se zahraničím byl 1 898 osob. Přibylo sňatků, ubylo rozvodů a potratů.

Ke konci roku 2015 žilo ve Středočeském kraji podle předběžné statistické bilance **1 326 876 obyvatel**. Počet obyvatel se během roku 2015 zvýšil o 11 557 osob, což byla nejvyšší hodnota celkového přírůstku mezi všemi kraji. Růst počtu obyvatel vykázaly ještě kraje hl. m. Praha (o 8 370 osob), Jihomoravský (o 2 172 osob), Plzeňský (o 1 493 osob), Liberecký (o 788 osob) a Jihočeský (o 534 osob). Ve všech ostatních krajích počet obyvatel poklesl, nejvíce v Moravskoslezském kraji (o 4 365 osob). I v přepočtu na tisíc obyvatel zaujímal Středočeský kraj první místo v hodnotě celkového přírůstku, v předchozím roce 2014 přitom stál až na druhém místě po hl. m. Praze, a to jak v absolutním tak i relativním vyjádření. Oproti roku 2014 byl však celkový přírůstek v roce 2015 nižší a obnovil se tak trend převažujícího snižování přírůstků, ke kterému docházelo od roku 2009 (s výjimkou let 2010 a 2014, kdy se celkový přírůstek zvýšil).

Tab. 1 Obyvatelstvo Středočeského kraje (absolutně, relativně, meziroční změny)

Ukazatel	Počet absolutně			Počet na 1 000 obyvatel	
	2014	2015 ^{p)}	Rozdíl 2015 ^{p)} -2014	2014	2015 ^{p)}
Sňatky	5 376	5 903	527	4,1	4,5
Rozvody	3 938	3 670	-268	3,0	2,8
Živě narození	14 572	14 602	30	11,1	11,1
z toho mimo manželství ¹⁾	6 458	6 671	213	44,3	45,7
Zemřelí	12 301	13 049	748	9,4	9,9
z toho do 1 roku ²⁾	30	34	4	2,1	2,3
Potraty celkem	4 839	4 638	-201	3,7	3,5
z toho umělá přerušení těhotenství	2 965	2 782	-183	2,3	2,1
Přistěhovalí	25 466	25 763	297	19,5	19,5
Vystěhovalí	14 774	15 739	965	11,3	11,9
Přirozený přírůstek	2 271	1 553	-718	1,7	1,2
Přírůstek stěhováním	10 692	10 024	-668	8,2	7,6
z toho s ostatními regiony ČR	7 948	8 126	178	6,1	6,2
z toho se zahraničím	2 744	1 898	-846	2,1	1,4
Celkový přírůstek	12 963	11 577	-1 386	9,9	8,8
Počet obyvatel k 31. 12.	1 315 299	1 326 876	11 577	x	x
Střední stav obyvatelstva	1 309 139	1 320 721	11 582	x	x

Poznámky:

^{p)} předběžné údaje

¹⁾ relativní údaj udává podíl živě narozených dětí mimo manželství (v %)

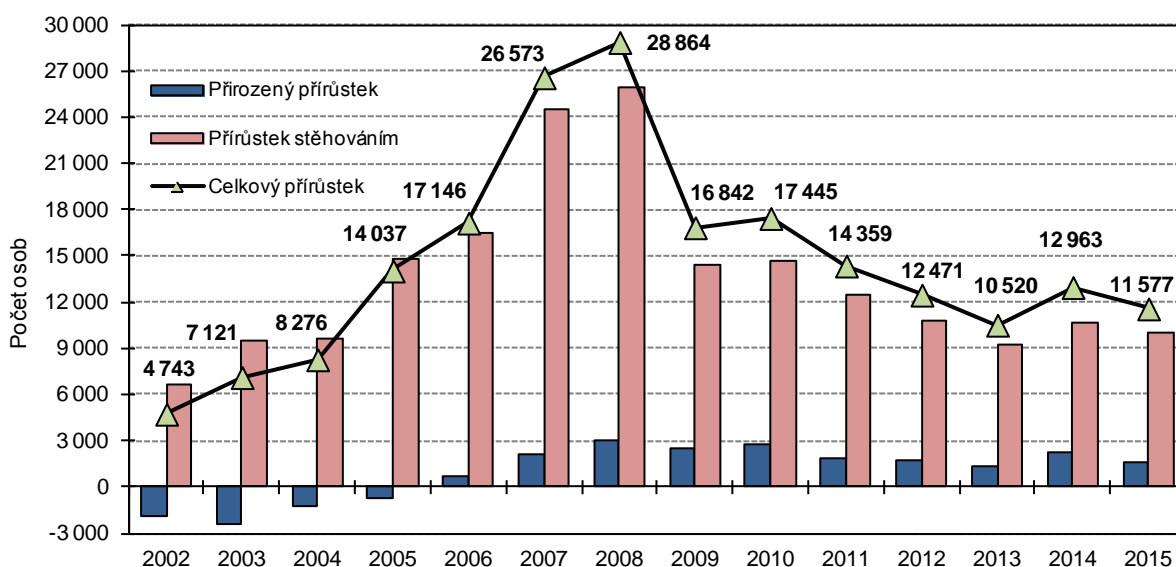
²⁾ relativní údaj je na 1 000 živě narozených

Vysoký celkový přírůstek počtu obyvatel ve Středočeském kraji byl zapříčiněn především **přírůstkem stěhováním** (10 024 osob), jehož podíl na celkovém přírůstku činil 86,6 %. Přírůstek stěhováním byl nejvyšší mezi kraji, a to jak absolutně, tak v přepočtu na tisíc obyvatel. Vyšší počet přistěhovalých než vystěhovalých vykázala přesně polovina (tj. 7) krajů republiky. Přírůstek stěhováním se však ve Středočeském kraji meziročně snížil (o 6,2 %), hlavní měrou se na jeho poklesu podílelo zvýšení počtu vystěhovalých (o 6,5 %), protože nárůst počtu přistěhovalých byl nižší (o 1,2 %). Kladný přírůstek stěhováním zajišťovalo v roce 2015 ze čtyř pět stěhování s ostatními regiony ČR – 8 126 osob, u migrace se zahraničím převýšil počet přistěhovalých o 1 898 osob počet vystěhovalých.

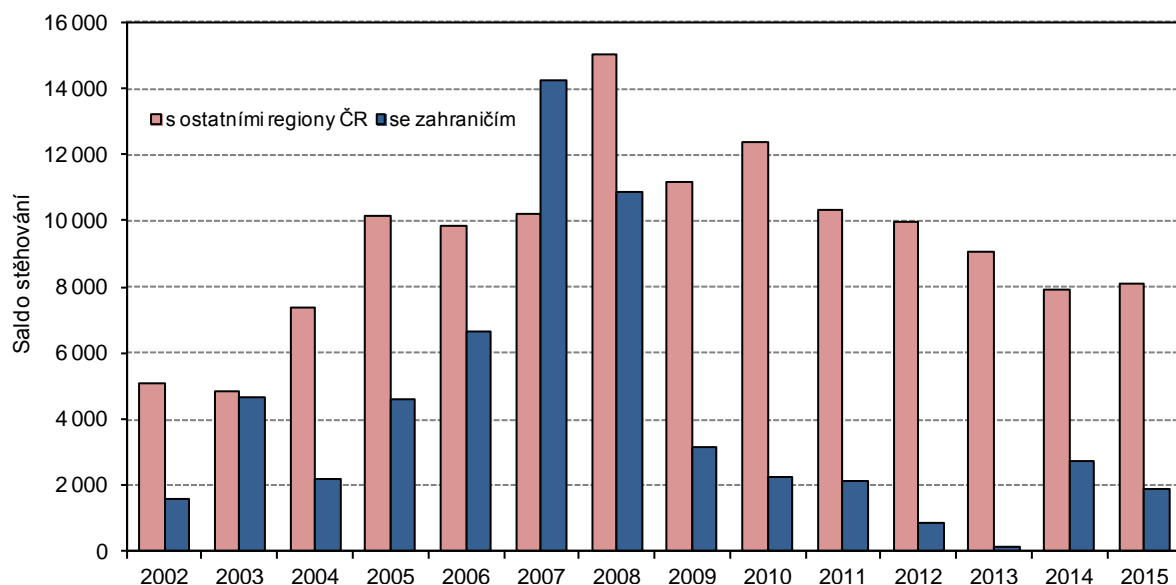
Počet obyvatel vzrostl v kraji během roku 2015 i díky **přirozenému přírůstku** obyvatel (o 1 553 osob). Vyššího počtu narozených než zemřelých (a tedy kladného přirozeného přírůstku) přitom dosáhlo pouze pět krajů. Přirozený přírůstek počtu obyvatel byl ve Středočeském kraji po Praze druhý nejvyšší, a to jak absolutně, tak v přepočtu na tisíc obyvatel. Dalšími kraji, které zaznamenaly kladný přirozený přírůstek, byly kraje Jihomoravský (o 665 osob), Vysočina (o 171 osob) a Liberecký (o 125 osob). Krajem, kde naopak nejvíce obyvatel přirozenou měnou ubylo, se stal kraj Moravskoslezský (1 684 osob). V přepočtu na tisíc obyvatel vykázal vyšší úbytek než Moravskoslezský kraj ještě kraj Karlovarský.

Podobně jako v případě celkového a migračního přírůstku došlo i u přirozeného přírůstku ve Středočeském kraji k meziročnímu poklesu (o 31,6 %). Pokles přírůstku přirozenou měnou mezi roky 2014 a 2015 byl zapříčiněn nárůstem počtu zemřelých osob (o 6,1 %), protože počet narozených dětí zůstal na stejné úrovni. V roce 2015 dosáhl Středočeský kraj v rámci mezikrajského srovnání druhého nejnižšího počtu zemřelých a druhého nejvyššího počtu narozených na tisíc obyvatel po hl. m. Praze.

Graf 1: Celkový, migrační a přirozený přírůstek ve Středočeském kraji v letech 2002 až 2015

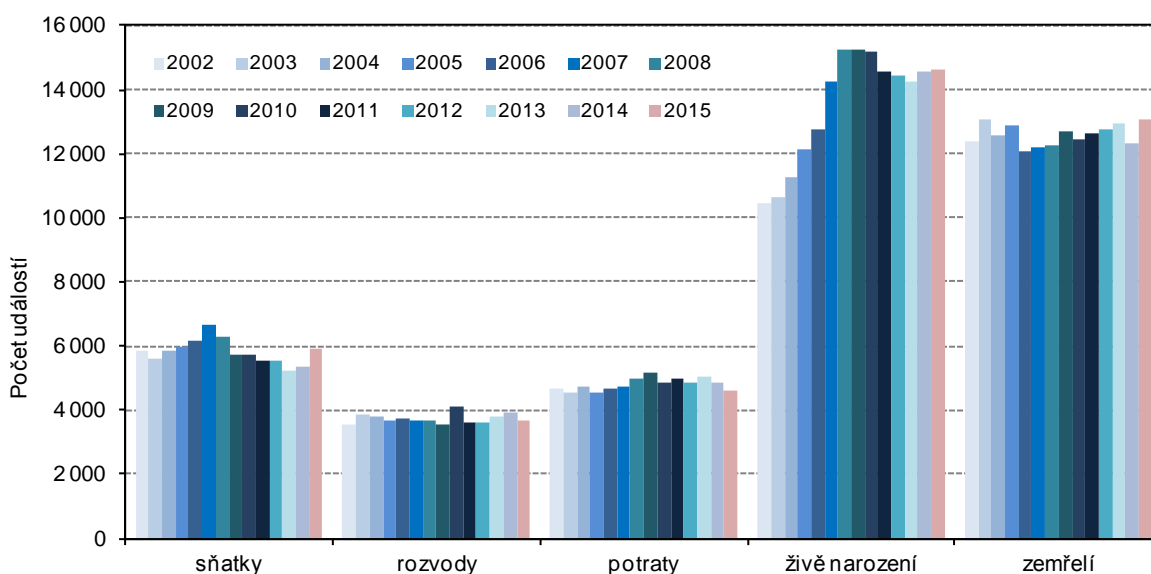
Graf 2: Saldo stěhování s ostatními regiony ČR a se zahraničím ve Středočeském kraji v letech 2002 až 2015

Počet sňatků (5 903) vzrostl v roce 2015 o 527 (o 9,8 %), přičemž ve Středočeském kraji se uzavíral druhý nejnižší počet sňatků na tisíc obyvatel ve srovnání s ostatními kraji (po kraji Ústeckém). Nejvyšší míru sňatečnosti dosáhlo naopak hlavní město Praha. **Počet rozvodů** (3 670) se ve Středočeském kraji oproti roku 2014 snížil o 268 (o 6,8 %) a v přepočtu na tisíc obyvatel poklesl na druhou nejvyšší hodnotu mezi kraji za Liberecký kraj (oproti prvnímu místu v roce 2014). Nejnižší míru rozvodovosti vykazala Vysočina. **Počet potratů** (4 638) meziročně poklesl o 201 (o 4,2 %), přičemž v přepočtu na tisíc obyvatel vykázal Středočeský kraj 5. nejvyšší hodnotu mezi kraji (po Ústeckém, Libereckém, Jihočeském a Plzeňském kraji). Nejnižší míru potratovosti zaznamenal Pardubický kraj.

Meziročně se v kraji zvýšil **podíl dětí narozených mimo manželství** ze 44,3 na 45,7 %, stále ještě zůstal pod průměrem ČR (47,8 %). Mezi kraji se jednalo o pátou nejnižší hodnotu. Nejvíce dětí se rodilo mimo manželství v krajích Karlovarském a Ústeckém (tři pětiny), nejméně naopak v krajích Zlínském a hl. m. Praze (dvě pětiny).

Graf 3: **Sňatky, rozvody, potraty, živě narození a zemřelí ve Středočeském kraji v letech 2002 až 2015**

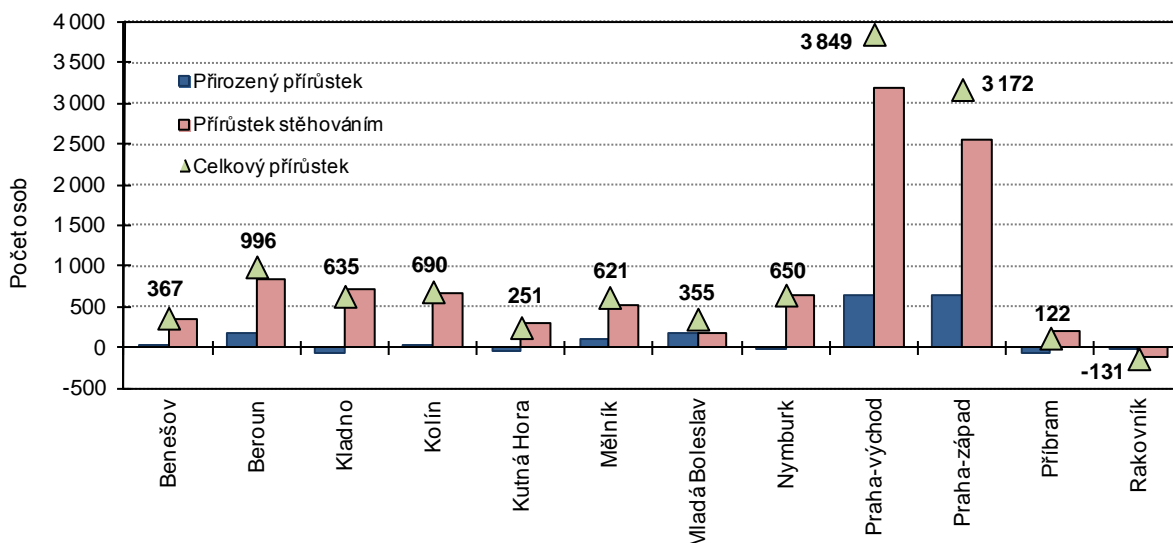

Nejlidnatějším okresem Středočeského kraje byl již druhým rokem okres Praha-východ, ke konci roku 2015 zde žilo 167 851 obyvatel. Spolu s okresem Praha-západ zaznamenaly tyto dva okresy největší absolutní i relativní nárůst počtu obyvatel mezi všemi okresy nejen Středočeského kraje, ale i celé republiky. Nejméně lidnatým okresem je dlouhodobě Rakovník, na konci roku 2015 vykázal 55 258 osob. Jednalo se o jediný okres v rámci kraje, který zaznamenal meziroční pokles počtu obyvatel.

Na nárůstu počtu obyvatel Středočeského kraje se dlouhodobě podílejí především okresy Praha-východ a Praha-západ. V roce 2015 došlo v těchto okresech k nárůstu o 3 849 resp. 3 172 osob (nejvíce v celé republice) a jejich podíl na celkovém přírůstku obyvatel kraje se oproti roku 2014 zvýšil z 57 % na 61 % v roce 2015.

Jedná se o okresy v zázemí Prahy, které dlouhodobě zaznamenávají vysoké přírůstky stěhováním. Počet přistěhovalých osob je výrazně nejvyšší ve srovnání s ostatními okresy celé republiky. Příznivá věková struktura přistěhovalých osob zde pozitivně ovlivňuje přirozenou měnu obyvatelstva v podobě celorepublikově nejvyšších kladných hodnot přirozeného přírůstku, přičemž okresy Praha-východ a Praha-západ stály v roce 2015 na prvním místě s nejvyššími hodnotami počtu narozených a nejnižším počtem zemřelých na tisíc obyvatel v rámci všech okresů republiky. Na hodnotě krajského přirozeného přírůstku se tyto dva okresy podílely z 82,8 %.

Graf 4: Celkový, migrační a přirozený přírůstek v okresech Středočeského kraje v roce 2015

Počet narozených dětí převyšoval počty zemřelých osob v celkem sedmi okresech kraje, k úbytku obyvatel přirozenou měnou došlo naopak v pěti okresech (Kladno, Příbram, Kutná Hora, Rakovník a Nymburk). V přepočtu na tisíc obyvatel nejvýrazněji ubylo obyvatel přirozenou měnou v okrese Kutná Hora, kde byla dosažena nejvyšší hodnota míry úmrtnosti v rámci kraje.

Přírůstek stěhováním byl v roce 2015 kladný ve všech okresech kraje kromě okresu Rakovník. Okres Rakovník tak představoval jediný okres v rámci kraje, odkud se více osob vystěhovalo, než se do něj přistěhovalo. Zároveň zde převažovali zemřelí nad narozenými. Výsledkem součtu úbytků počtu obyvatel stěhováním a přirozenou měnou byl celkový úbytek počtu obyvatel (o 131 osob), ke kterému došlo pouze v tomto okrese Středočeského kraje.

Počet sňatků (v přepočtu na tisíc obyvatel) byl v roce 2015 nejvyšší v okresech Nymburk, Praha-východ a Mělník; nejnižší v okrese Rakovník. Nejvíce rozvodů na tisíc obyvatel vykázaly okresy Praha-východ a Rakovník, nejméně okres Kutná Hora.

Nejvíce potratů připadalo na tisíc obyvatel v okrese Kladno, nejméně v okresech Praha-západ a Nymburk.

Nadpoloviční podíl dětí narozených mimo manželství byl v roce 2015 zjištěn v okresech Mělník, Rakovník (oba 51,8 %) a Kladno (50,1 %). Naopak nejnižšího podílu bylo dosaženo v okrese Praha-západ (35,6 %), což byla nejnižší hodnota v rámci okresů celé republiky.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva ve Středočeském kraji a jeho okresech v roce 2015 (absolutní údaje)
(předběžné údaje)

Kraj, okres	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Potraty		Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistě-hovalí	Vystě-hovalí	Přírůstek stěhová-ním	Celkový přírůstek	Počet obyvatel k 31.12.
				celkem	UPT							
Kraj celkem	5903	3 670	14 602	4 638	2 782	13 049	1 553	25 763	15 739	10 024	11 577	1 326 876
v tom okresy:												
Benešov	412	232	1 086	346	180	1 073	13	1 547	1 193	354	367	97 085
Beroun	383	270	1 046	308	152	880	166	2 024	1 194	830	996	90 168
Kladno	744	481	1 690	718	439	1 767	-77	3 168	2 456	712	635	162 256
Kolín	399	251	1 046	346	187	1 017	29	2 211	1 550	661	690	98 815
Kutná Hora	334	166	818	230	136	867	-49	1 304	1 004	300	251	74 495
Mělník	491	300	1 145	440	271	1 042	103	2 299	1 781	518	621	105 594
Mladá Boleslav	571	320	1 318	425	331	1 142	176	2 125	1 946	179	355	126 286
Nymburk	457	279	1 031	291	184	1 033	-2	2 435	1 783	652	650	97 339
Praha-východ	782	527	2 018	540	335	1 364	654	6 909	3 714	3 195	3 849	167 851
Praha-západ	610	393	1 651	404	248	1 019	632	5 960	3 420	2 540	3 172	137 523
Příbram	497	276	1 162	388	213	1 231	-69	1 488	1 297	191	122	114 206
Rakovník	223	175	591	202	106	614	-23	972	1 080	-108	-131	55 258

Tab. 3 Pohyb obyvatelstva ve Středočeském kraji a jeho okresech v roce 2015 (relativní údaje*)
 (předběžné údaje)

Kraj, okres	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Potraty		Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek
				celkem	UPT						
Kraj celkem	4,5	2,8	11,1	3,5	2,1	9,9	1,2	19,5	11,9	7,6	8,8
v tom okrese:											
Benešov	4,3	2,4	11,2	3,6	1,9	11,1	0,1	16,0	12,3	3,7	3,8
Beroun	4,3	3,0	11,7	3,4	1,7	9,8	1,9	22,6	13,3	9,3	11,1
Kladno	4,6	3,0	10,4	4,4	2,7	10,9	-0,5	19,6	15,2	4,4	3,9
Kolín	4,1	2,6	10,6	3,5	1,9	10,3	0,3	22,5	15,7	6,7	7,0
Kutná Hora	4,5	2,2	11,0	3,1	1,8	11,7	-0,7	17,5	13,5	4,0	3,4
Mělník	4,7	2,9	10,9	4,2	2,6	9,9	1,0	21,9	16,9	4,9	5,9
Mladá Boleslav	4,5	2,5	10,5	3,4	2,6	9,1	1,4	16,9	15,4	1,4	2,8
Nymburk	4,7	2,9	10,6	3,0	1,9	10,7	0,0	25,1	18,4	6,7	6,7
Praha-východ	4,7	3,2	12,2	3,3	2,0	8,2	3,9	41,6	22,4	19,2	23,2
Praha-západ	4,5	2,9	12,1	3,0	1,8	7,5	4,6	43,8	25,1	18,7	23,3
Příbram	4,4	2,4	10,2	3,4	1,9	10,8	-0,6	13,0	11,4	1,7	1,1
Rakovník	4,0	3,2	10,7	3,7	1,9	11,1	-0,4	17,6	19,5	-2,0	-2,4

* na 1 000 obyv. středního stavu

Metodická poznámka:

Zdroj dat: Demografická statistika – výsledky zpracování statistických hlášení řady Obyv; rozvody – Informační systém Ministerstva spravedlnosti ČR; stěhování – Informační systém evidence obyvatel (Ministerstvo vnitra ČR); Cizinecký informační systém (Ředitelství služby cizinecké policie); potraty – Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Veškeré zpracovávané údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území Středočeského kraje trvalé bydliště, a to bez ohledu na státní občanství. Od roku 2001 (v návaznosti na sčítání lidu, domů a bytů 2001) údaje zahrnují i cizince s vízy nad 90 dnů (podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců), a taktéž cizince s přiznaným azylem (podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Od 1. 5. 2004, v návaznosti na tzv. euronovelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se údaje týkají občanů zemí EU s přechodným pobytem na území Středočeského kraje a občanů třetích zemí s povolením k dlouhodobému pobytu. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození, úmrtí) občanů s trvalým pobytem na území Středočeského kraje, které nastaly v cizině.

Veškeré údaje za rok 2015 jsou předběžné.

Další informace obsahuje:

datová sada

[130062-15: Stav a pohyb obyvatelstva v ČR - rok 2015](#)

rychlá informace

[Pohyb obyvatelstva – rok 2015](#)